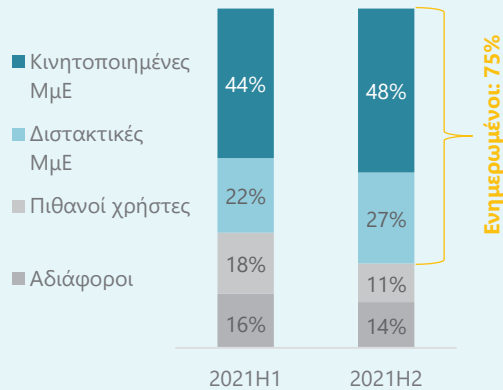

Ευρεία είναι η κινητοποίηση των ΜμΕ για το Ταμείο Ανάκαμψης, με το στοίχημα πλέον να είναι η κατάρτιση υλοποιήσιμων επενδυτικών σχεδίων

Κινητοποίηση τομέα ΜμΕ^{[1][2]}

[1] Κινητοποιημένες ΜμΕ: Γνωρίζουν και προτίθενται να χρησιμοποιήσουν δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης. Διστακτικές ΜμΕ: Γνωρίζουν αλλά δεν προτίθενται να χρησιμοποιήσουν δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης. Πιθανοί χρήστες: Δεν γνωρίζουν αλλά θα μπορούσαν να ενταχθούν στις δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης υπό προϋποθέσεις. Αδιάφοροι ΜμΕ: Δεν έχουν γνώση σχετικά με το Ταμείο Ανάκαμψης ούτε έχουν εκφράσει επενδυτικό ενδιαφέρον.

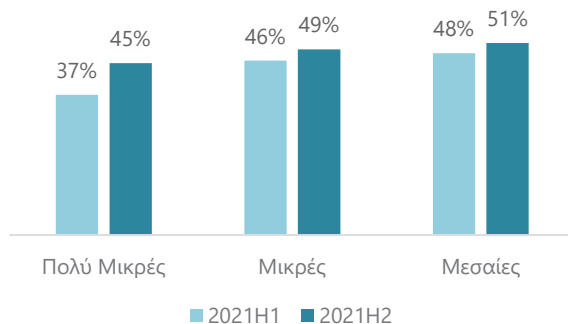
Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Με τις πρώτες εκταμιεύσεις του Ταμείου Ανάκαμψης για χρηματοδότηση επενδύσεων να επίκεινται, είναι ενθαρρυντικό πως η μεγάλη πλειοψηφία του τομέα των ΜμΕ έχει πλέον ενημερωθεί (75% από 66% το προηγούμενο εξάμηνο). Σημειώνεται ότι από το υπόλοιπο ¼ του τομέα που δηλώνει ότι δεν το γνωρίζει, η πλειοψηφία είναι κυρίως χρηματοοικονομικά αδύναμες επιχειρήσεις χωρίς επενδυτική δυναμική.

Ακόμα πιο σημαντικό είναι ότι η ενημέρωση έχει αποδώσει, καθώς πλέον έχει κινητοποιηθεί το ½ του τομέα, το οποίο πλέον δηλώνει θετικό για τη συμμετοχή του σε δράσεις του Ταμείου. Το ποσοστό αυτό κρίνεται υψηλό, δεδομένου ότι αναφέρεται στη διάθεση αξιοποίησης ενός καθαρά επενδυτικού προγράμματος από ένα σχετικά συντηρητικό κομμάτι της ελληνικής επιχειρηματικότητας.

[2] Τα μεγέθη των επιχειρήσεων διακρίνονται βάσει του κύκλου εργασιών τους ως εξής (σε εκ. €): Πολύ μικρές (0 – 0,5), Μικρές (0,5–2,5) και Μεσαίες (2,5 – 10).

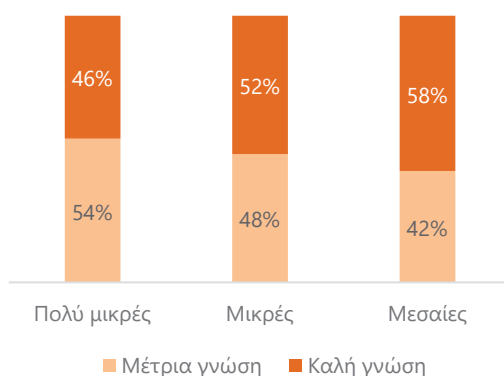
Κινητοποίηση ανά μέγεθος

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Εξετάζοντας τα επιμέρους μεγέθη επιχειρήσεων διαπιστώνουμε ότι η αύξηση των κινητοποιημένων ΜμΕ προήλθε κυρίως από τη σύγκλιση των πολύ μικρών επιχειρήσεων στο επίπεδο κινητοποίησης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα το ποσοστό των κινητοποιημένων πολύ μικρών επιχειρήσεων ανήλθε στο 45% (από 37% το προηγούμενο εξάμηνο και έναντι 49% και 51% για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, αντίστοιχα). Πλέον η κινητοποίηση κατανέμεται ομοιόμορφα μεταξύ των μεγεθών των επιχειρήσεων και έτσι τα προς διάθεση κεφάλαια εκτιμάται ότι μπορούν να ωφεληθούν το σύνολο του τομέα των ΜμΕ.

Βαθμός ενημέρωσης κινητοποιημένων ΜμΕ

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Με την κινητοποίηση του τομέα σε ικανοποιητικά επίπεδα, πλέον στόχος είναι οι επιχειρήσεις να προχωρήσουν στο επόμενο (και πιο απαιτητικό) κομμάτι της διαδρομής – να μπουν στο δρόμο υλοποίησης των σχεδίων τους. Κρίσιμο παράγοντα της διαδικασίας αυτής αποτελεί η εξοικείωση των επιχειρήσεων με τις απαιτήσεις και τις διαδικασίες ένταξης στις δράσεις του Ταμείου. Συγκεκριμένα, το 1/2 των κινητοποιημένων ΜμΕ φαίνεται ακόμη να συλλέγει πληροφορίες για τις διαδικασίες του Ταμείου Ανάκαμψης, με το ποσοστό αυτό να είναι εντονότερο στις πολύ μικρές επιχειρήσεις (54% έναντι 42% για τις μεσαίες επιχειρήσεις).

Το χαμηλό επίπεδο εις βάθους ενημέρωσης των κινητοποιημένων αντανακλάται και στο γεγονός ότι μόλις το 1/5 αυτών έχει επενδυτικά σχέδια σε σχετικά ώριμο στάδιο (καθιστώντας τα έτσι πιο άμεσα υλοποιήσιμα). Ειδικότερα, μόλις 1% των κινητοποιημένων ΜμΕ έχει έτοιμο επενδυτικό πλάνο και 17% βρίσκονται στη φάση κατάρτισης σχεδίων, ενώ η πλειοψηφία (67%) βρίσκεται σε στάδιο αρχικού σχεδιασμού. Σημειώνεται ότι το υπόλοιπο 15% των κινητοποιημένων ΜμΕ είναι ακόμα σε αναζήτηση κατεύθυνσης ως προς την αξιοποίηση του Ταμείου, καθιστώντας αβέβαιη την υποβολή σχεδίου.

Σε όρους επενδυτικών κεφαλαίων, η τρέχουσα κινητοποίηση του τομέα αντιστοιχεί σε δυνητικές επενδύσεις ύψους €14 δισ.*, λίγο πάνω από το 40% των συνολικών ιδιωτικών επενδύσεων που αναμένεται να κινητοποιηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης. Καθώς το μερίδιο αυτό είναι αντίστοιχο της συνεισφορά των ΜμΕ στις πωλήσεις του επιχειρηματικού τομέα, η κινητοποίηση τους κρίνεται και ποσοτικά ικανοποιητική. Ωστόσο, αν και τα πιο ώριμα σχέδια είναι τα σχετικά μεγαλύτερα, το μερίδιο τους δε ξεπερνά το 1/3 των συνολικών €14δισ – κάτι που σημαίνει ότι επενδύσεις περίπου των €4 δις φαίνεται προς το παρόν να έχουν υψηλή πιθανότητα υλοποίησης.

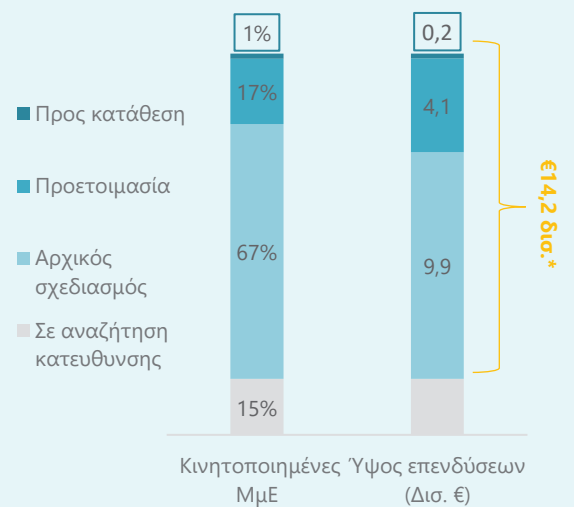
Εστιάζοντας στις κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων είναι ενθαρρυντικό πως περιλαμβάνονται στις προτιμήσεις των ΜμΕ όλες οι επιλέξιμες κατηγορίες.

Πρώτες σε προτίμηση έρχονται οι ψηφιακές επενδύσεις και οι επενδύσεις που στοχεύουν σε αύξηση του μεγέθους των επιχειρήσεων (41% και 40% αντίστοιχα). Ακολουθούν επενδύσεις πράσινης ανάπτυξης για το 24% των ΜμΕ (που φτάνει το 34% για τον κλάδο βιομηχανίας) και προώθηση συνεργασιών για το 21% των ΜμΕ (28% για τον τομέα υπηρεσιών). Τέλος, οι πιο «παραδοσιακές» επενδύσεις εξωστρέφειας και καινοτομίας προτιμώνται από ποσοστό της τάξης του 15% των ΜμΕ.

Ενδιαφέρον είναι το γεγονός πως ο βαθμός ετοιμότητας επενδυτικών σχεδίων διαφέρει ανά κατηγορία επένδυσης. Ειδικότερα, ενώ οι επενδύσεις εξωστρέφειας είναι σχετικά χαμηλά στις προτιμήσεις του τομέα, είναι συγκριτικά πιο μπροστά από τις υπόλοιπες κατηγορίες επενδύσεων (με 47% των σχεδίων σε στάδιο προετοιμασίας έναντι 27% για λοιπές κατηγορίες). Εν μέρει, αυτό μπορεί να οφείλεται στο ότι οι εξαγωγές είναι μία διαχρονική μορφή επένδυσης, ενώ για την πλειοψηφία των υπόλοιπων κατηγοριών, η αναγκαιότητα προέκυψε από την πρόσφατη συγκυρία (πχ. πράσινες και ψηφιακές επενδύσεις).

Αξιοσημείωτο είναι πως το 7% των σχεδίων για επενδύσεις σε καινοτομία είναι ήδη έτοιμο προς κατάθεση, δείχνοντας έτσι πως παρά το γεγονός πως οι δανειοδοτήσεις από το Ταμείο δεν έχουν ακόμη ξεκινήσει, ήδη έχει αρχίσει να απελευθερώνεται η δημιουργικότητα του τομέα των ΜμΕ.

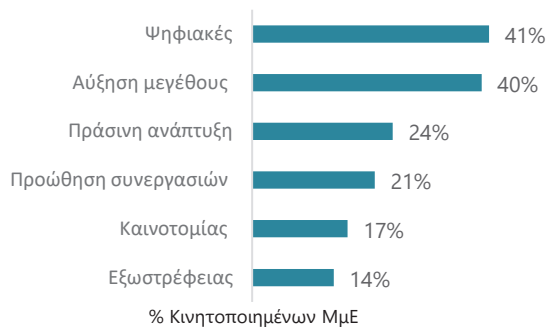
Ετοιμότητα επενδυτικών σχεδίων

*Εκτίμηση βάσει κύκλου εργασιών ΜμΕ και μέσου ύψους επένδυσης ως ποσοστό του κύκλου εργασιών.

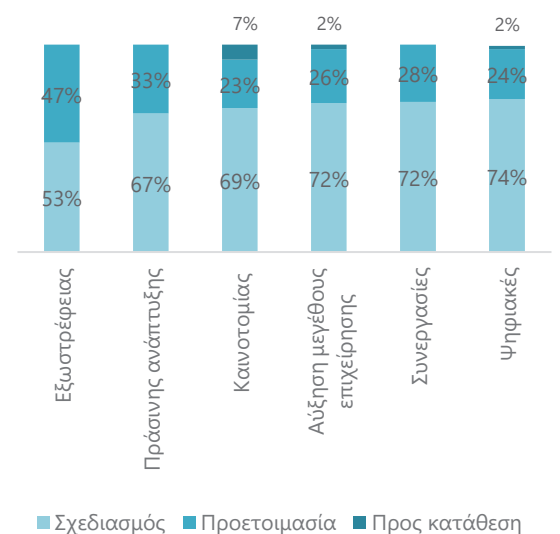
Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Ετοιμότητα ανά κατηγορία

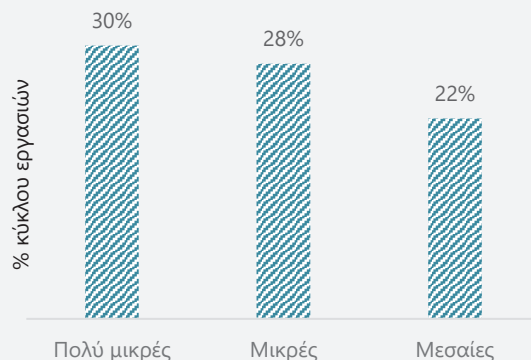
Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Ειδικό θέμα: Εστιάζοντας στις πολύ μικρές επιχειρήσεις

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η επενδυτική διάθεση που επιδεικνύουν οι πολύ μικρές επιχειρήσεις σχετικά με την επιδίωξή τους να ενταχθούν στις δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης. Συγκεκριμένα, πέρα από την κάλυψη του κενού στην κινητοποίηση που αναφέρθηκε παραπάνω, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις ετοιμάζονται να κινηθούν πιο δυναμικά (αναλογικά με το μέγεθός τους) από τις υπόλοιπες ΜμΕ ως προς το ύψος των προγραμματιζόμενων επενδύσεων.

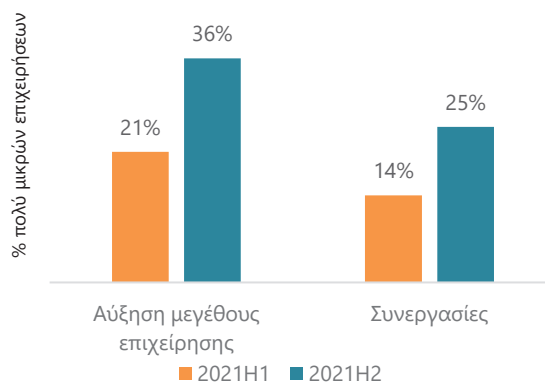
Έτσι το μέσο ύψος επένδυσης για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις αναμένεται να κινηθεί στο 30% του κύκλου εργασιών τους (έναντι 28% και 22% για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις αντίστοιχα).

Σχετικό ύψος επενδύσεων

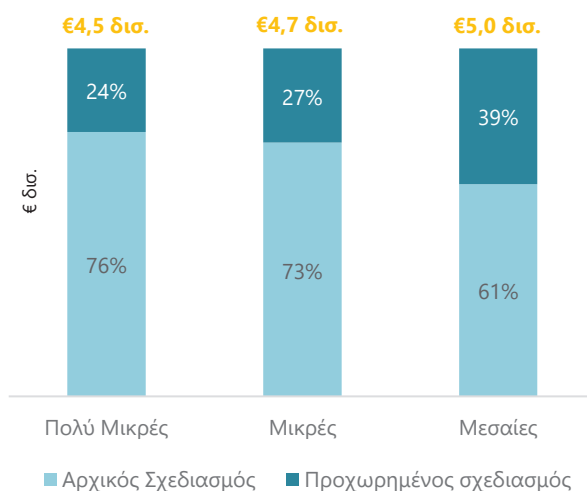
Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Προτιμώμενα επενδυτικά σχέδια

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Ύψος επενδυτικών σχεδίων ανά βαθμό ετοιμότητας

Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Πέραν της αυξημένης επενδυτικής διάθεσης, πολύ ενθαρρυντικό είναι το γεγονός ότι οι πολύ μικρές επιχειρήσεις δείχνουν συνειδητοποιημένες να αξιοποιήσουν τις δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης με σωστή στόχευση, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις διαχρονικές αδυναμίες τους. Πιο συγκεκριμένα, μεταξύ των πολύ μικρών επιχειρήσεων παρατηρείται αυξημένο ενδιαφέρον για επενδύσεις αύξησης μεγέθους επιχείρησης (36% του τομέα, από 21% το προηγούμενο εξάμηνο) αλλά και για ανάπτυξη συνεργασιών (25% του τομέα, από 14% το προηγούμενο εξάμηνο).

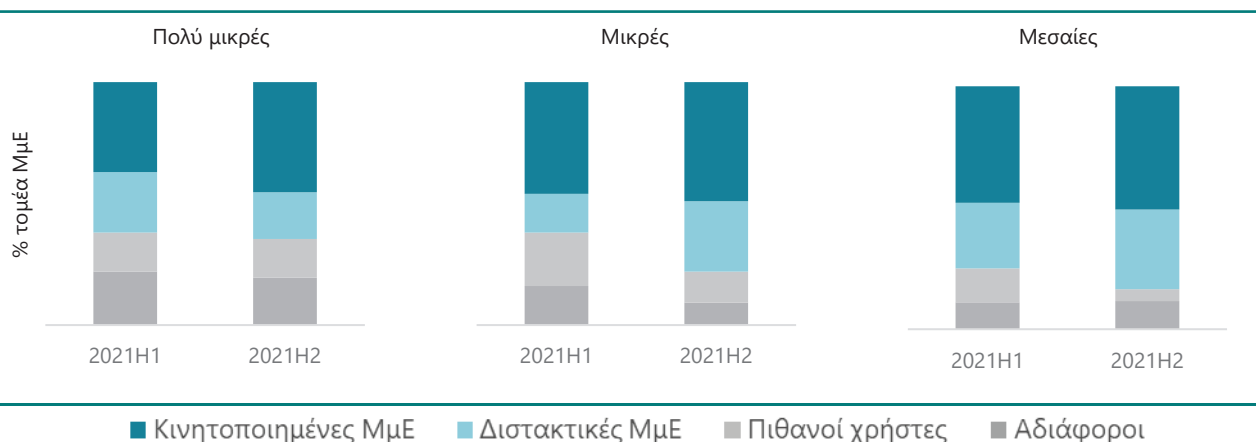
Συνοψίζοντας, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις εμφανίζουν σε αυτή τη φάση δυναμισμό και σωστή στρατηγική στόχευση. Επιβεβαιωτικό αυτής της εικόνας είναι το γεγονός ότι το ύψος των δυνητικών τους επενδύσεων είναι αρκετά κοντά με των υπόλοιπων ΜμΕ (€4,5-5 δισ. η κάθε κατηγορία μεγέθους). Ωστόσο, το πρόβλημα είναι ότι παραμένουν πίσω όσον αφορά την ετοιμότητα των σχεδίων τους. Συγκεκριμένα μόλις το 1/4 των επενδυτικών σχεδίων των πολύ μικρών επιχειρήσεων είναι σχετικά ώριμο (έναντι 39% των μεσαίων) – δηλαδή, λίγο πάνω από €1δισ των σχεδίων των πολύ μικρών εμφανίζουν αυτή τη στιγμή υψηλή πιθανότητα υλοποίησης (ποσό που είναι το ήμισυ του ύψους των σχεδίων υψηλής πιθανότητας υλοποίησης των μεσαίων επιχειρήσεων).

Επομένως, με το στοίχημα της ενημέρωσης να έχει κερδηθεί, η ενεργοποίηση και η στήριξη των ΜμΕ όσον αφορά την εκπόνηση των επενδυτικών τους σχεδίων θα κρίνει την επιτυχία του «Ελλάδα 2.0» να συνεισφέρει στο να καταστούν οι ελληνικές ΜμΕ πιο παραγωγικές και να μπορέσουν να ενταχθούν σε διεθνείς αλυσίδες αξίας*.

*Στόχοι σύμφωνα με όσα έχουν αναλυθεί τόσο στην «Έκθεση Πισσαρίδη για την Ελληνική Οικονομία» (Νοέμβριος 2020), όσο και στην έρευνα συγκυρίας της ΕΤΕ «Το Ταμείο Ανάκαμψης είναι η μεγάλη ευκαιρία για τις ελληνικές ΜμΕ» (Ιούνιος 2021).

Παράρτημα Ι: Ανάλυση ανά μέγεθος ^[1]

Κινητοποίηση ΜμΕ

[1] Τα μεγέθη των επιχειρήσεων διακρίνονται βάσει του κύκλου εργασιών τους ως εξής (σε εκ. €): Πολύ μικρές (0 – 0,5), Μικρές (0,5–2,5) και Μεσαίες (2,5 – 10).

Επενδυτικά σχέδια ανά μέγεθος

Στάδιο	Πολύ Μικρές	Μικρές	Μεσαίες	Σύνολο ΜμΕ (δισ. €)
Σχεδιασμός	76%	73%	61%	9,9
Προετοιμασία	24%	27%	34%	4,1
Προς κατάθεση	0%	0,0	5%	0,2
Σύνολο (δισ. €)	4,5	4,7	5,0	14,2

Διαφοροποιημένη παρουσιάζεται η εικόνα κινητοποίησης των ΜμΕ όταν εξετάζεται κατά μέγεθος, με τα ποσοστά για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις να μένουν σχετικά σταθερά και τις πολύ μικρές να βελτιώνονται αλλά να έχουν και το μεγαλύτερο ποσοστό αδιάφορων επιχειρήσεων. Αναλυτικότερα:

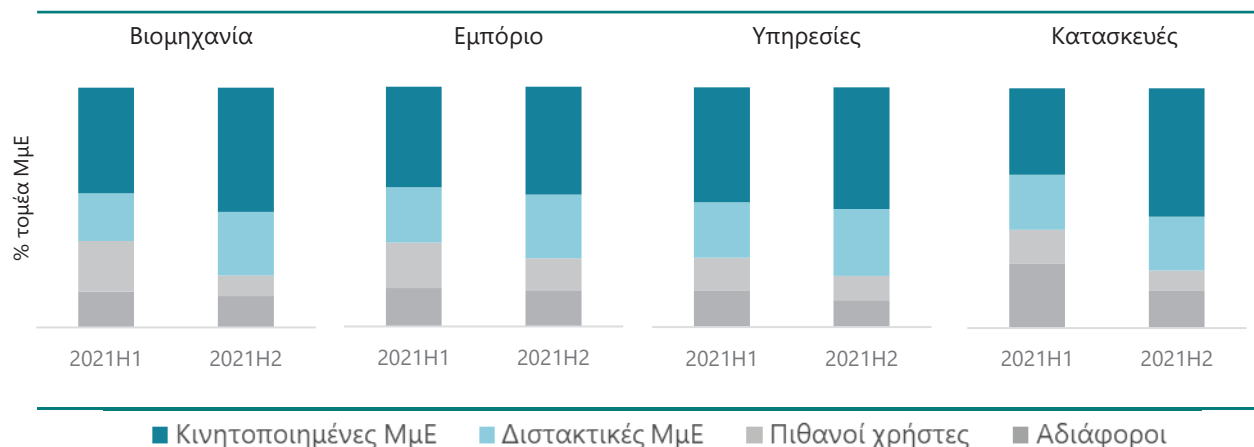
Πολύ μικρές επιχειρήσεις: Σε 45% διαμορφώθηκε το ποσοστό των επιχειρήσεων που ετοιμάζονται να υποβάλλουν σχέδια για δάνεια από το Ταμείο Ανάκαμψης (έναντι 37% το προηγούμενο εξάμηνο). Η αύξηση προήλθε κυρίως από την αλλαγή στάσης των διστακτικών ΜμΕ (19% το τρέχον εξάμηνο έναντι 25% το προηγούμενο) και την κινητοποίηση αδιάφορων ως τώρα ΜμΕ (19% έναντι 22% το προηγούμενο εξάμηνο), με το ποσοστό των πιθανών χρηστών να μένει σταθερό (16%). Το συνολικό ύψος των σχεδιαζόμενων επενδύσεων των πολύ μικρών επιχειρήσεων ανέρχεται στα € 4,5 δισ, με το 76% αυτών (€3,4 δισ.) να βρίσκεται σε στάδιο αρχικού σχεδιασμού και το υπόλοιπο 24% σε στάδιο προετοιμασίας (€1,1 δισ.).

Μικρές επιχειρήσεις: Οριακή αύξηση κατέγραψε το ποσοστό των μικρών επιχειρήσεων που προτίθεται να κάνει χρήση των δράσεων του Ταμείου Ανάκαμψης (49% έναντι 46% το προηγούμενο εξάμηνο). Παρά το γεγονός ότι το κενό ενημέρωσης κλείνει, καθώς τα ποσοστά των πιθανών χρηστών και αδιάφορων επιχειρήσεων μειώθηκαν κατά 9% και 7% αντίστοιχα, η μείωση αυτή αντικατοπτρίζεται κυρίως στην σημαντική αύξηση των διστακτικών ΜμΕ (29% έναντι 16% το προηγούμενο εξάμηνο). Όσον αφορά τις προγραμματιζόμενες επενδύσεις αυτές ανέρχονται στα €4,7 δισ. με το 73% αυτών (€3,4 δισ.) να βρίσκεται σε στάδιο αρχικού σχεδιασμού και το υπόλοιπο 27% σε στάδιο προετοιμασίας (€1,3 δισ.).

Μεσαίες επιχειρήσεις: Οριακή ήταν και στις μεσαίες επιχειρήσεις η αύξηση των επιχειρήσεων που προτίθενται να χρησιμοποιήσουν τα κεφάλαια του Ταμείου Ανάκαμψης (51% έναντι 48% το προηγούμενο εξάμηνο). Σημαντική ήταν η αύξηση των επιχειρήσεων που ενώ ενημερώθηκαν για το Ταμείο Ανάκαμψης, δισταίνουν να το χρησιμοποιήσουν (33% έναντι 27% το προηγούμενο εξάμηνο). Το ποσοστό του τομέα που δεν έχει λάβει γνώση για τις δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης έχει περιοριστεί στο 17% (έναντι 25% το προηγούμενο εξάμηνο). Το ύψος των προγραμματιζόμενων επενδύσεων προς συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης για τις μεσαίες επιχειρήσεις ανέρχεται στα €5 δισ., εκ των οποίων το 5% (€250 εκ.) είναι ήδη έτοιμα προς κατάθεση, το 34% (€1,7 δισ.) είναι στο στάδιο της προετοιμασίας και το υπόλοιπο 61% (€3 δισ.) βρίσκεται σε στάδιο αρχικού σχεδιασμού.

Παράρτημα II: Ανάλυση ανά Κλάδο

Κινητοποίηση ΜμΕ

Επενδυτικά σχέδια ανά κλάδο

Στάδιο	Βιομηχανία	Εμπόριο	Υπηρεσίες	Κατασκευές	Σύνολο ΜμΕ (δισ. €)
Σχεδιασμός	71%	77%	64%	55%	9,9
Προετοιμασία	25%	21%	34%	45%	4,1
Προς κατάθεση	4%	2%	2%	0%	0,2
Σύνολο (δισ. €)	1,7	6,1	5,3	1,1	14,2

Διαφοροποίηση διαφαίνεται και στην εξέταση των ΜμΕ κατά κλάδο, με την κινητοποίηση των ΜμΕ να είναι εντονότερη στην βιομηχανία και τις κατασκευές με παράλληλη συμπίεση του ποσοστού των ΜμΕ με άγνοια των δράσεων του Ταμείου Ανάκαμψης. Αναλυτικότερα:

Βιομηχανία: Το 52% του τομέα δηλώνει πως ετοιμάζεται να καταθέσει σχέδιο για συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης (έναντι 44% το προηγούμενο εξάμηνο). Παράλληλα το ποσοστό των επιχειρήσεων του τομέα που έχει άγνοια σχετικά με τις δράσεις του Ταμείου περιορίστηκε στο 22% (από 36% το προηγούμενο εξάμηνο). Οι ΜμΕ στον βιομηχανικό κλάδο ετοιμάζουν επενδύσεις αξίας €1,7 δισ. με το 4% αυτών (€ 60 εκ.) να είναι σχέδια έτοιμα προς κατάθεση.

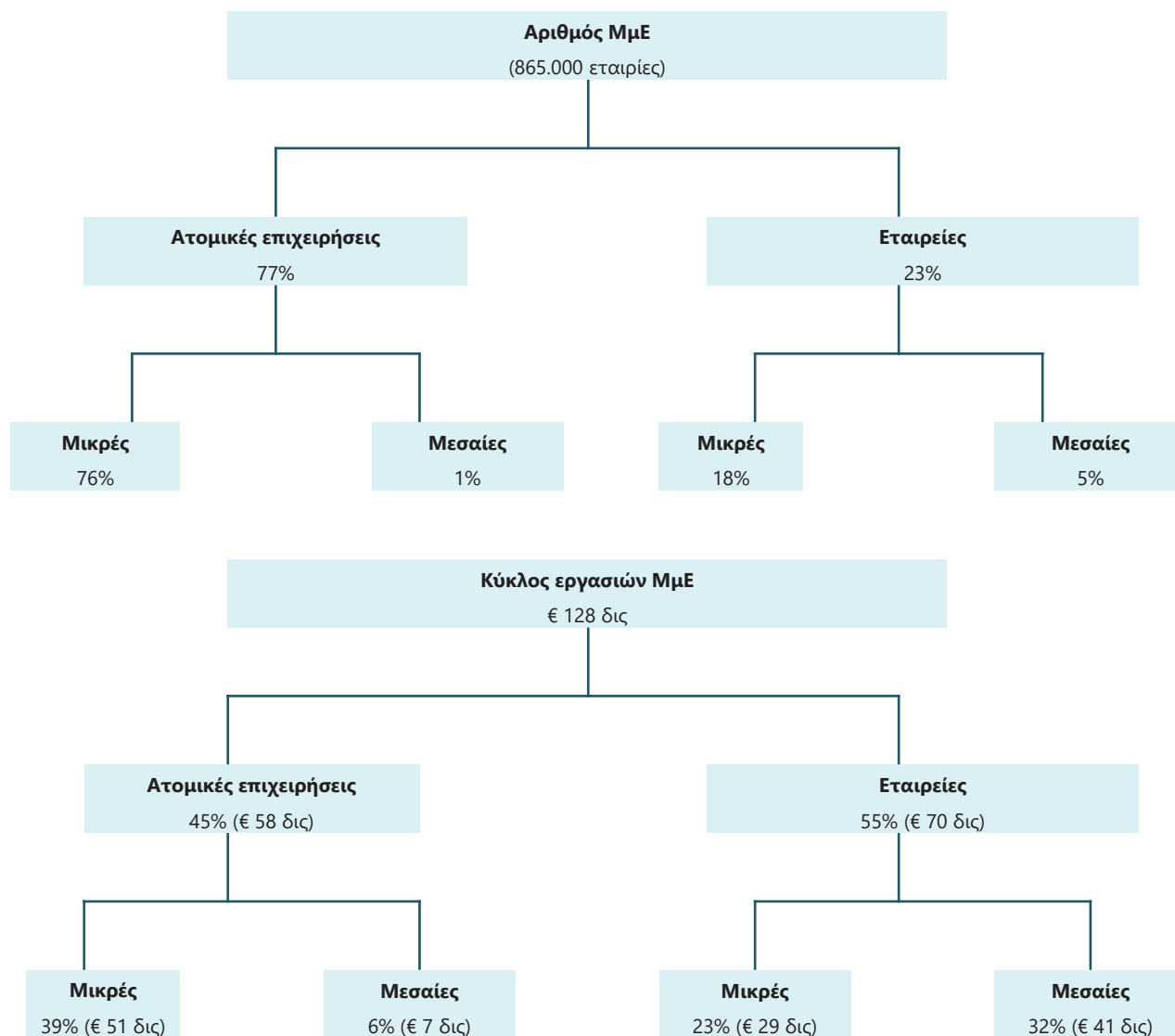
Εμπόριο: Το 45% του τομέα δηλώνει πρόθυμο να αξιοποιήσει το Ταμείο Ανάκαμψης (έναντι 42% το προηγούμενο εξάμηνο). Παράλληλα το ποσοστό των ΜμΕ που δεν έχει γνώση για τις δράσεις του Ταμείου διαμορφώθηκε στο 28% (έναντι 35% το προηγούμενο εξάμηνο). Επιπλέον, ο κλάδος του εμπορίου είναι ο κλάδος με το υψηλότερο ποσό προγραμματιζόμενων επενδύσεων, €6,1 δισ., εκ των οποίων το 2% (€110 εκ.) είναι σχέδια έτοιμα προς κατάθεση.

Υπηρεσίες: Το 51% του κλάδου δηλώνει πως θα κάνει χρήση των δράσεων του Ταμείου Ανάκαμψης (έναντι 48% το προηγούμενο εξάμηνο), ενώ το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνουν πως δεν γνωρίζουν τίποτα σχετικά με το Ταμείο αντιστοιχεί στο 22% του κλάδου (έναντι 29% το προηγούμενο εξάμηνο). Παράλληλα οι ΜμΕ στις υπηρεσίες ετοιμάζουν επενδύσεις συνολικού ύψους €5,3 δισ., εκ των οποίων το 2% (€ 80 εκ.) αντιστοιχούν σε σχέδια ήδη έτοιμα προς κατάθεση.

Κατασκευές: Σημαντική αύξηση κατέγραψε το ποσοστό του κλάδου που ετοιμάζεται να χρησιμοποιήσει δάνεια του ταμείου ανάκαμψης καθώς διαμορφώθηκε στο 54% από 36% το προηγούμενο εξάμηνο. Παράλληλα, σε 24% (από 41% το προηγούμενο εξάμηνο) περιορίστηκε το ποσοστό του τομέα με άγνοια των δράσεων του Ταμείου Ανάκαμψης. Τέλος, οι επενδύσεις που σχεδιάζει ο κλάδος είναι ύψους €1,1 δισ χωρίς να εκτιμάται ότι υπάρχουν προς το παρόν σχέδια έτοιμα προς κατάθεση.

Παράρτημα III: Μεθοδολογία

Χαρτογράφηση του τομέα των ΜμΕ στην Ελλάδα

* Για τους σκοπούς της ανάλυσης ορίζονται μικρές οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών χαμηλότερο του €1 εκατ. και μεσαίες οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μεταξύ €1 εκατ. και €10 εκατ.. * Στην άνω χαρτογράφηση τα χαρακτηριστικά κάθε κατηγορίας προσεγγίστηκαν βάσει κατηγοριοποίησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που διακρίνει τις επιχειρήσεις βάσει αριθμού εργαζομένων (μικρές: έως 10 εργαζόμενοι και μεσαίες: 10-50 εργαζόμενοι).

Πηγή: Ευρωπαϊκή επιτροπή (SBA Factsheet 2019), Eurostat, ΕΛ.ΣΤΑΤ. (Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων 2018), Εκτιμήσεις ΕΤΕ

- Οι σχεδόν 870,000 ΜμΕ στην Ελλάδα συνεισφέρουν ετησίως κύκλο εργασιών της τάξης των €128 δις.
- Τα 4/5 των ΜμΕ αντιστοιχούν σε ατομικές επιχειρήσεις, οι οποίες καλύπτουν αντίστοιχο μερίδιο στο σύνολο του εγχώριου εταιρικού τομέα (έναντι μόλις 1/2 του εταιρικού τομέα στην Ευρώπη).
- Αν και σε αριθμό υπερτερούν οι ατομικές επιχειρήσεις, το μεγαλύτερο μερίδιο του κύκλου εργασιών (της τάξης του 60%) παράγεται από εταιρείες διάφορων νομικών μορφών (ΑΕ, ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ κτλ.).

Περιγραφή δείγματος

Κατανομή αριθμού εταιρειών δείγματος ^{[1][2]}					
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	Βιομηχανία	Εμπόριο	Υπηρεσίες	Κατασκευές	Σύνολο ΜμΕ
1: (0 – 0,1]	40	40	41	11	132
2: (0,1 – 0,5]	42	40	42	10	134
3: (0,5 – 1,0]	24	26	25	12	87
4: (1,0 – 2,5]	21	25	26	8	80
5: (2,5 – 5,0]	21	27	29	9	86
6: (5,0 – 10,0]	22	28	28	5	83
Σύνολο ΜμΕ	170	186	191	55	602

[1] Ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των στοιχείων υπάρχει πιθανότητα αποκλίσεων της τάξης του 10%

[2] Αφορά το σταθερό δείγμα για την κατασκευή των διαχρονικών δεικτών

Σύνθεση εταιρικού τομέα ΜμΕ ^[3] (βάσει κύκλου εργασιών)					
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	Βιομηχανία	Εμπόριο	Υπηρεσίες	Κατασκευές	Σύνολο ΜμΕ
1: (0 – 0,1]	7%	7%	7%	2%	22%
2: (0,1 – 0,5]	7%	7%	7%	2%	22%
3: (0,5 – 1,0]	4%	4%	4%	2%	14%
4: (1,0 – 2,5]	3%	4%	4%	1%	13%
5: (2,5 – 5,0]	3%	4%	5%	1%	14%
6: (5,0 – 10,0]	4%	5%	5%	1%	14%
Σύνολο ΜμΕ	28%	31%	32%	9%	100%

[3] Σταθμισμένος μέσος όρος τελευταίας δεκαετίας

Πηγές: Μητρώο επιχειρήσεων ΕΛ.Στατ. (2007), ICAP database, Eurostat, εκτιμήσεις Εθνικής Τράπεζας

- Η ανάλυση αφορά δείγμα επιχειρήσεων με κύκλο εργασιών έως €10 εκατ., τις οποίες για τους σκοπούς της ανάλυσης ορίζουμε ως μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ).
- Η επιλογή των εταιρειών έγινε μέσω διαστρωματικής δειγματοληψίας (stratified sampling method), κατά τα πρότυπα αντίστοιχων ερευνών που πραγματοποιούνται από διεθνείς οργανισμούς. Ειδικότερα, επιλέχθηκαν συνολικά 602 εταιρείες για το σταθερό δείγμα, με τρόπο τέτοιο ώστε να κατανέμονται ομοιόμορφα βάσει δύο βασικών παραγόντων: την τάξη του κύκλου εργασιών (6 τάξεις μεγέθους) και τον κλάδο δραστηριοποίησης (Βιομηχανία, Εμπόριο, Υπηρεσίες, Κατασκευές).
- Προκειμένου να προκύψουν συμπεράσματα αντιπροσωπευτικά του εταιρικού τομέα ΜμΕ, πραγματοποιήθηκε στάθμιση των απαντήσεων ανάλογα με τη συμμετοχή της κάθε υποκατηγορίας στο συνολικό κύκλο εργασιών του τομέα. Με αυτόν τον τρόπο προέκυψαν συμπεράσματα (i) ανά μέγεθος, (ii) ανά κλάδο και (iii) συνολικά για τον εταιρικό τομέα ΜμΕ. Βάσει της μεθοδολογίας, οι διακρίσεις που γίνονται κατά την ανάλυση που ακολουθεί αναφέρονται κατά κανόνα σε μερίδια βάσει συνεισφοράς στον κύκλο εργασιών και όχι βάσει αριθμού εταιρειών.

Ταυτότητα της δειγματοληπτικής έρευνας

- Εταιρία: KANTAR
- Μεθοδολογία: Ποσοτική έρευνα, με τη μορφή τηλεφωνικών συνεντεύξεων (Computer Aided Telephone Interviewing- C.A.T.I.), με χρήση δομημένου ερωτηματολογίου 20 λεπτών.
- Δείγμα: Συνολικά διεξήχθησαν 602 συνεντεύξεις:
 - ✓ 353 επιχειρήσεις με τζίρο μέχρι 1εκ. ευρώ (ελεύθεροι επαγγελματίες, ατομικές επιχειρήσεις, ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ, ΑΕ)
 - ✓ 249 επιχειρήσεις με τζίρο από 1-10εκ. ευρώ (ΟΕ, ΕΕ, ΑΕ, ΕΠΕ)
- Γεωγραφική κάλυψη:
 - ✓ Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Ιωάννινα, Καβάλα, Λάρισα, Πάτρα
- Δειγματοληψία: Πολυσταδιακή, στρωματοποιημένη, μη αναλογική δειγματοληψία ως προς κλάδο, τάξη μεγέθους τζίρου & περιοχή σε κάθε ένα από τα δύο υπο-δείγματα. Quotas ως προς το μέγεθος του τζίρου για το booster δείγμα.
- Στατιστικό σφάλμα: στο σύνολο κάθε υπό-δείματος των 602 επιχειρήσεων το μέγιστο στατιστικό σφάλμα είναι +/- 4,15% σε επίπεδο εμπιστοσύνης 95%.
- Περίοδος διεξαγωγής: 15/10/2021-15/11/2021
- Διεξαγωγή: Η έρευνα διεξήχθη σύμφωνα με τους κώδικες δεοντολογίας της ESOMAR και του ΣΕΔΕΑ και τις προδιαγραφές ποιοτικού ελέγχου που ορίζονται από τον ΠΕΣΣ (Ποιοτικός Έλεγχος Συλλογής Στοιχείων). Για την διεξαγωγή της έρευνας πεδίου εργάστηκαν 39 ερευνητές και 2 επιθεωρητές, με εμπειρία και εξειδίκευση σε έρευνες επιχειρήσεων.

Οι ΜμΕ στο Ταμείο Ανάκαμψης

Φεβρουάριος 2022

Τζέση Βουμβάκη

Deputy Chief Economist

(+30) 210 334 1549

e-mail: fvoumv@nbg.gr

Αθανασία Κουτούζου

Head of Entrepreneurship & Business Analysis

(+30) 210 334 1528

e-mail: koutouzou.ath@nbg.gr

Ιωάννης Κρόμπας

Economist

(+30) 210 334 1207

e-mail: krompas.ioannis@nbg.gr

Το παρόν δελτίο προορίζεται αποκλειστικά για την ενημέρωση επαγγελματιών επενδυτών οι οποίοι καλούνται να προβούν στην υλοποίηση των επενδυτικών τους αποφάσεων χωρίς να στηρίζονται στα περιεχόμενά του. Σε καμία περίπτωση το παρόν δελτίο δεν θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ή να θεωρηθεί ως πρόταση για πώληση είτε ως παρότρυνση για οποιαδήποτε πρόταση αγοράς. Τα στοιχεία που αναφέρονται στο παρόν δελτίο προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες. Μη όντας σε θέση να αποκλείσει το ενδεχόμενο λάθους από μέρους των εν λόγω πηγών η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος δεν εγγυάται για ακρίβεια, την επικαιρότητα ή τη χρησιμότητα οποιασδήποτε πληροφορίας. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και οι θυγατρικές της εταιρίες δε φέρουν καμία ευθύνη για οποιαδήποτε άμεση ή παρεπόμενη ζημία απορρέει από οποιαδήποτε χρήση της παρούσας αναφοράς.